

14. Дослідження змісту основних змін та новацій нового нормативно-правового акта «Кодекс цивільного захисту України»

Аліна Резникова, Олександр Хіврич
Національний університет харчових технологій

Вступ: З 01 липня 2013 року, дня введення Кодексу цивільного захисту України в дію втрачає чинність низка законодавчих актів, у тому числі Закон України «Про пожежну безпеку». Значна кількість базових положень Кодексу потребує розроблення конкретних механізмів їхнього впровадження. Проте вже зараз відповідальним особам підприємств слід бути готовими до нових змін щодо забезпечення належного цивільного захисту (ЦЗ).

Матеріали і методи: Аналіз основних змін та новацій, передбачених Кодексом свідчить про те, що в ньому термін «пожежна безпека» визначається як відсутність неприпустимого ризику виникнення й розвитку пожеж та пов'язаної з ними можливості завдання шкоди живим істотам, матеріальним цінностям і довкіллю.

Держтехногенбезпека України розробляє Концепцію вдосконалення наглядової діяльності в сфері пожежної безпеки на основі ризик-орієнтованого підходу. Вона передбачає оцінювання відповідних ризиків від провадження господарської діяльності підприємств на об'єктах різного функціонального призначення.

Результати: Згідно зі ст. 20 Кодексу, до завдань і обов'язків підприємств, тому числі і харчової промисловості, у сфері ЦЗ належить:

- забезпечення виконання заходів у сфері ЦЗ на підприємствах;
- забезпечення захисту своїх працівників засобами колективного та індивідуального захисту;
- розміщення інформації про заходи безпеки населення при виникненні виробничої аварії;
- організація та здійснення під час виникнення надзвичайних ситуацій евакуаційних заходів щодо працівників та майна підприємства;
- створення об'єктових формувань ЦЗ, необхідної для їх функціонування матеріально-технічної бази;
- створення диспетчерських служб, необхідних для забезпечення безпеки об'єктів підвищеної небезпеки;
- проведення оцінки ризиків виникнення надзвичайних ситуацій (НС) на підприємствах;
- здійснення навчання працівників з питань ЦЗ;
- декларування безпеки об'єктів підвищеної небезпеки;
- розроблення планів локалізації та ліквідації наслідків аварій на підприємствах;

проведення об'єктових тренувань і навчань з питань ЦЗ;
забезпечення аварійно-рятувального обслуговування підприємств;
здійснення за власні кошти заходів ЦЗ, що зменшують рівень ризику виникнення НС;

забезпечення безперешкодного доступу посадових осіб органів державного нагляду для проведення обстежень на відповідність протиаварійних заходів;

забезпечення дотримання вимог законодавства щодо створення, зберігання, утримання захисних споруд ЦЗ;

здійснення обліку захисних споруд цивільного захисту, які перебувають на балансі;

дотримання протиепідемічного, протиепізоотичного та протиепіфітотичного режиму;

розроблення заходів щодо забезпечення пожежної безпеки;

забезпечення виконання вимог законодавства у сфері техногенної безпеки;

впровадження автоматичних засобів виявлення та гасіння пожеж і використання для цієї мети виробничої автоматики;

своєчасне інформування відповідних органів та підрозділів ЦЗ про несправність протипожежної техніки, систем протипожежного захисту на території підприємства.

Висновки: Кодекс цивільного захисту України регулює відносини, пов'язані із захистом населення, територій, навколишнього природного середовища та майна від надзвичайних ситуацій, реагуванням на них, функціонуванням єдиної державної системи цивільного захисту, та визначає повноваження органів державної влади, органів місцевого самоврядування, права та обов'язки громадян України, іноземців та осіб без громадянства, підприємств, установ та організацій незалежно від форми власності.

Література

1. Кодекс цивільного захисту України – К: 2013.
2. Довідник з цивільної оборони (з питань захисту населення і територій у надзвичайних ситуаціях мирного часу) / За ред. Міговича Г.Г. – Київ: ЗАТ "Укртехногрупа", 2001. – 288 с.
3. Бикова О.В. Болієв О.В., Деревинський Д.М., Єлісеєв В.Н., Миронець С.М., Осипенко С.І., Півень Ю.О. та інші. Основи цивільного захисту: Навч. посібник К: 2008.– 223 с.
4. 2. Васійчук В.О., Гончарук В.Є., Качан С.І., Мохняк С.М. Основи цивільного захисту: Навч. посібник / Львів, 2010.- 384 с.